

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **D. O.**

o wyrok łączny

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 15 maja 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Katowice -Wschód w Katowicach

z dnia 9 listopada 2023 r., sygn. akt III K 427/23

**uchyla zaskarżony wyrok łączny w części dotyczącej orzeczenia o
karze łącznej ograniczenia wolności i w tym zakresie sprawę
przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu
Katowice -Wschód w Katowicach.**

Tomasz Artymiuk Waldemar Płóciennik Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 9 listopada 2023 r., sygn. akt III K 427/23, Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, po rozpoznaniu sprawy D. O. , skazanego (zgodnie z częścią wstępną tego orzeczenia) prawomocnymi wyrokami:

„I. Sądu Rejonowego w Mysłowicach z dnia 03.03.2014 r. sygn. akt II K 854/13 za czyn popełniony w dniu 05.04.2012 r. z art. 270 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby 2 lata i na mocy art. 71 § 1 k.k. orzeczono grzywnę 40 stawek po 20 złotych, orzeczona kara grzywny została wykonana;

II. Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 05.09.2014 r. sygn. akt VIII K 135/13 za czyn popełniony od sierpnia 2009 r do 25.06.2012 r. z art. 207 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby 3 lata, zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności kara, pozbawienia wolności wykonana w systemie dozoru elektronicznego;

III. Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 10.03.2016 r. sygn. akt VIII K 314/14 za czyn popełniony 01.07.2012 r. do 18.03.2014 r. z art. 207 § 1 k.k. na karę 1 roku ograniczenia wolności, w wymiarze 20 godzin prac na cel społeczny w stosunku miesięcznym, orzeczono karę zastępczą pozbawienia wolności za niewykonaną karę ograniczenia wolności, kara odbywana do dnia 24.12.2023 r.;

IV. Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 04.11.2019 r. sygn. akt III K 844/18 za czyn popełniony 16.10.2015 r. do 13.11.2016 r. z art. 209 § 1 a k.k. na jedną karę: 2 miesięcy pozbawienia wolności i 10 miesięcy ograniczenia wolności, kara pozbawienia wolności wykonana, nadto orzeczono karę zastępczą pozbawienia wolności za niewykonaną karę ograniczenia wolności, kara odbywana do dnia 22.05.2024 r.;

V. Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 18.02.2020 r. sygn. akt III K 906/19 za czyn popełniony od 04.04.2018 r. do 15.10.2018 r. z art. 209 § 1 a k.k. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, kara pozbawienia wolności wykonana;

VI. Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 04.11.2021 r. sygn. akt VIII K 537/20 za czyn popełniony od 10.09.2019 r. do 11.06.2020 r. z art. 209 §

1 a k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, kara pozbawienia wolności wykonana;

VII. *Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 11 marca 2022 r. sygn. akt III K 1125/21 za czyn popełniony w bliżej nieustalonym czasie, nie później niż do dnia 17 czerwca 2016 roku z art. 270 § 1 k.k. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, kara pozbawienia wolności wykonania”,*

przy zastosowaniu przepisów w brzmieniu obowiązującym na dzień 23.06.2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł:

- I. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył skazanemu D.O.:
 - karę roku ograniczenia wolności, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 10.03.2016 r., sygn. akt VIII K 314/14,
 - karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 04.11.2019 r. sygn. akt III K 844/18

i w ich miejsce wymierzył mu karę łączną roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności;

- II. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej wyżej kary łącznej ograniczenia wolności zaliczył skazanemu w sprawie Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 10.03.2016 r., sygn. akt VIII K 314/14, okresy wykonania kary ograniczenia wolności w ilości 175 godzin oraz okres wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności od dnia 05.11.2023 r. godz. 11.50 do dnia 09.11.2023 r.

- III. stwierdził, że na mocy art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach podlegających łączeniu, a nie objęte przedmiotowym wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu;

- IV. na mocy art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył.

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 17 listopada 2023 r. (k. 109 v akt III K 427/23).

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej ograniczenia wolności, zawartego w pkt. I części dyspozytywnej oraz związanego z nim

rozstrzygnięcia, zawartego w pkt. II, na niekorzyść skazanego D. O. , zarzucił *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego, to jest art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 86 § 3 k.k. i art. 34 § 1a i § 1b k.k., polegające na wymierzeniu skazanemu kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności bez jednoczesnego określenia na nowo obowiązku i wymiaru czasu w stosunku miesięcznym wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne albo wysokości potrącenia z wynagrodzenia za pracę, co w konsekwencji doprowadziło do niemożności wykonania wyroku.”*

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu Katowice - Wschód w Katowicach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna i to w stopniu oczywistym uzasadniającym jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację należało przyznać skarżącemu co do tego, że przedmiotowy wyrok łączny rażąco naruszył wskazane w zarzucie przepisy prawa. Wskazany jednak w skardze zarzut oraz kierunek zaskarżenia tego wyroku nie pozwolił na kontrolę innych kwestii podniesionych w uzasadnieniu, które skarżący wskazywał jako uchybienia sądu *meriti*.

Zgodnie z treścią art. 86 § 3 k.k. sąd wymierzając karę łączną ograniczenia wolności, określa na nowo obowiązki lub wymiar potrącenia, o których mowa w art. 34 § 1a k.k., a także może nałożyć na sprawcę obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 2-7a k.k., jak również orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k.

Tymczasem w tej sprawie, sąd orzekając w przedmiocie kary łącznej ograniczył swoje rozstrzygnięcie jedynie do wskazania jej wysokości, nie określając formy w jakiej kara ta ma być wykonywana, do czego zobligowany był przecież treścią art. 86 § 3 k.k. Nie ma wątpliwości, że uchybienie to miało charakter rażący i w sposób istotny wpłynęło na treść zaskarżonego wyroku, skoro brak określenia formy w jakiej orzeczona wobec skazanego kara roku i sześciu miesięcy ograniczenia wolności miałyby być wykonywana, uniemożliwił jej wykonanie.

Uwzględniając powyższe oraz brak możliwości konwalidowania popełnionego przez sąd uchybienia w postępowaniu wykonawczym (np. przy zastosowaniu art. 13 § 1 k.k.w. - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2017 r., IV KK 339/16) konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej ograniczenia wolności, a w konsekwencji także i orzeczenia dotyczącego zaliczenia skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej okresów wykonania kar orzeczonych w wyrokach podlegających łączeniu i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu Katowice -Wschód w Katowicach do ponownego rozpoznania. W toku ponownego postępowania sąd ten winien mieć na uwadze, że objęte prawomocnością jest zarówno rozstrzygnięcie o tym, które kary zostały połączone, jak i wymiar kary łącznej ograniczenia wolności, co oznacza, iż sąd ponownie orzekając winien wydać orzeczenie o karze łącznej z uwzględnieniem art. 86 § 3 k.k.

Z tych powodów orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]

Tomasz Artymiuk Waldemar Płóciennik Jarosław Matras